

Kære alle.

Jeg hedder Birthe Schrøder-Thomsen, er godt gift og mor til 4 pragtfulde børn.

Ja – på billedet ser I så min ældste søn og børnenes elskede storebror Benjamin. Er han ikke dejlig? Det er taget en uge før han flyttede hjemmefra. Han var 18½ år, og på toppen. Han virkede så lykkelig og i balance med sig selv. Hans Far og jeg var stolte af ham, og var i forventning til fremtiden. Så flyttede han en dag hjemmefra, helt uden varsel. Og vi mistede pludselig al kontakt. Vi kunne ikke se ham, ikke ringe til ham, ikke aflevere posten til ham. For han havde ingen adresse, han var ingen steder, han var i himlen. Han var en tidlig mandag morgen cyklet direkte ind i en fodertankvogn på vej til gymnasiet...

Jeg læste meget i tiden efter. Læste, hvad andre havde skrevet om det at miste, bl.a. dette citat:

*”Når man mister sit barn, er det mere end et barn der er dødt. Det er også en drøm. Hvorfor bliver sorgen ved med at være der? Fordi det er mere end minder, du kæmper imod – du kæmper også med de dage der aldrig blev til. Du kæmper ikke bare med sorgen – du kæmper også med skuffelsen. Og vreden”. (forfatter ukendt)*

I dag handler det om organdonation, og da jeg blev spurgt, om jeg ville medvirke som pårørende, drømte jeg straks om Benjamin på intensiv. Jeg har sagt ja, for at dele nogle af mine dyrekøbte erfaringer med jer, der møder det i jeres arbejde. Det handler ikke om viden og facts, men de bløde ting som følelser og tanker. Jeg har valgt at fortælle jer om det, gennem et brev til Benjamin. Det bliver ret personligt, men viser det kaos vi som pårørende oplevede i de svære timer.

Kære Benjamin

Juni 2008

Jeg er blevet opfordret til at fortælle om vores oplevelser og tanker i de allersværeste timer af vores liv. Det var den 23. maj 2005 – det føles som i går, men der er gået 3 år nu!

Du blev kun 18 år. Det stod ikke i kortene. Vi var ikke forberedt - Far og jeg. Vi havde aldrig rigtig talt om det. Det var ikke din skyld. Kernesund dreng, fysisk som psykisk. Du var aldrig rigtig syg. Du nåede såmænd heller ikke at få så meget som èt hul i tænderne. Du var i form. Dyrkede fodbold og løb lidt. Tilmed var du en rigtig ”forsigtig Per”, så ingen troede rigtig på, at du kunne komme så galt af sted på din cykel.....

Det var et chok så ubeskriveligt. Telefonen ringede og en stemme spurgte: ”Har I en søn der hedder Benjamin....? 500 meter hjemmefra, vi kommer forbi hver dag. Det var den skønneste forårsdag man kan tænke sig med solskin og fuglesang. Vi havde lige hygget os med morgenmaden os 2, og jeg havde ønsket dig en god dag! Nu lå du der på asfalten, livløs med udstående øjne. Der kom lidt blod fra hovedet. Livredderne var i gang med førstehjælp. Jeg måtte ikke komme til dig. Det var så frustrerende. Jeg ville bare tage min dejlige dreng i armene, røre ved dig. Men der skulle arbejdes. Der var også en soldat fra Karup. Han var kommet forbi lige efter og havde ydet dig førstehjælp. Han havde håbet på at redde dig. Jeg ved ikke, hvem han var, nåede ikke at registrere det. Han har senere kunnet læse sig til, at du døde. Det han ikke kunne læse var, at han til gengæld har hjulpet 5 andre mennesker. Organdonationen startede allerede på asfalten. Var dit hjerte ikke kommet i gang, havde der ikke været organer.

På sygehuset i Viborg var de utrolig søde mod os. I modtagelsen var der en rigtig sød sygeplejerske der insisterede på, at vi skulle få dine søstre hentet, så vi kunne være der alle sammen. Kun Simon var med, Rebecca var jo på efterskole og Tabitha havde insisteret på at komme i skole. Hun og Simon var blevet forladt ved morgenmaden da telefonen ringede. Jeg glemmer aldrig hendes skrig da jeg kom tilbage og fortalte at vi måske mistede dig. Simon var så fattet at han tog med os på sygehuset. At sygeplejersken insisterede på at vi var samlet, tog jeg som et dårligt tegn. Hun vidste

måske noget... Hun vartede os op med forfriskninger og var hos os i ventetiden. Da vi var samlet holdt vi alle hinanden i hånden og bad for dig, og hun deltog i kæden! Flot gestus. Der skulle gå ca. 2 timer i uvished. Dårligt tegn! Så kom der endelig en læge. Han så meget alvorlig ud. For at starte med det positive så kunne han fortælle at dit hjerte slog. Men det var det eneste. Efter 2 timers scanninger og kontakt med Ålborg sygehus, måtte han fortælle, at du var så skadet, at du ikke kunne leve. Han pakkede det så meget ind, at Rebecca måtte spørge ham ligeud: Betyder det så at han dør? Svaret var kun et ord: JA. Det værste vi nogensinde havde hørt. Det så virkelig ud til at pine lægen, at skulle sige det. Det gjorde meget ondt på ham, det må være den sværeste opgave man som læge kan få.

Vi kom op på afdelingen, hvor du lå pænt og gjort i stand. Du lå med respirator, og så egentlig mest ud som om du sov. Meget kort efter, måske var der gået en halv times tid, nævnte en sygeplejerske, at lægen om lidt ville komme, og spørge om du måtte blive organ donor. Det var lidt hurtigt, men godt at blive forberedt. Det var næsten et nyt chok. Du så ikke så livløs ud endda, og selv om vi havde hørt dommen, var den nok ikke sivet 100 % ind. Før vi overhovedet kunne overveje spørgsmålet, måtte vi bevidst nå til den erkendelse, at vi skulle miste dig. Det var rigtig rigtig hårdt! Da vi havde indset at du ikke kunne leve, skulle vi tage stilling til, om dine organer kunne komme andre til gavn. Der var det, at alting ville have været nemmere, hvis vi havde snakket om det, og kendt din indstilling. Vi ledte i din tegnebog, om der evt. lå et donorkort. Det gjorde der ikke. Vi måtte simpelthen tage beslutningen ud fra, hvem du var. Din personlighed. Vi kom frem til, at du i live altid havde gjort meget for andre, så hvorfor skulle du så ikke ville det i døden? Navnlig da du jo ikke selv kunne bruge dine organer længere? De ville bare gå til spilde, rådne op i jorden. Vi spurgte Rebecca og en af dine allerbedste venner, om de ikke troede det ville være i din ånd at donere, og det mente de begge. Ydermere tænkte vi at, hvis vi en dag stod i en situation, hvor **en af os** havde brug for et organ, ville vi så ikke gerne tage imod det? Det ville vi ikke kunne, hvis vi havde sagt nej til at donere, når vi havde muligheden. Og situationen kunne også have været omvendt; at det var dig der havde haft brug for et organ. Vi havde sat alt ind på at redde dig, hvis vi havde kunnet!

Vi tog et par venner med ind til lægen, for at sikre os, at vi virkelig forstod alt. Det var lidt svært at tænke klart. Sygeplejersken gjorde os opmærksom på, at afskeden med dig ville være noget anderledes ved donation, fordi vi skulle sige farvel til dig mens du var varm, og virkede i live. Da beslutningen var taget, begyndte personalet at behandle dig, og din tilstand kom til at virke mere stabil. Det var underligt at tænke på, at de ikke gjorde det for dig, men alene for at redde dine organer. Så vidt jeg husker, blev der ikke snakket konkret om, hvilke organer man var interesseret i. En sidegevinst ved donationen og dermed behandlingen var, at vi fik mere tid til at sige farvel til dig. Der kom omkring 46 mennesker og besøgte dig på stuen. Der blev snakket til dig, sunget og bedt. Sygeplejerskerne var meget large, der var meget leben omkring din stue, og til tider lidt svært at komme omkring. Personalet behandlede dig meget respektfuldt, og talte til dig, hver gang de skulle foretage sig noget med dig. Du havde mange reflekser omkring munden, fordi tubus generede dig. I de første timer virkede det næsten som om du reagerede på vores tilstedeværelse. Når vi snakkede til dig og sang, fik du øget ansigtsmimik, som om du prøvede at sige noget. Som om du kom nogle bevidstheds-lag op. Hen under aften ebbede det ud. Ud på natten blev du helt stille. Jeg byttede plads med Far. Lige som jeg havde sat mig ved din side, fik jeg en sær oplevelse. Det var som om der var en der trykkede mig ganske let i begge mine håndflader. Jeg nævnte dit navn og syntes der ligesom var lidt lys ved dit hoved? Var der en engel, eller kom du for at sige farvel? Eller var det bare udtryk for min udmattelse efter timelang spænding? En times tid efter blev hjernedødstesten lavet. Om jeg havde kunnet få lov til at overvære det, ved jeg ikke. Men hvis de gjorde noget voldsomt ved dig, ville det have gjort for ondt. Det var mærkeligt bare at skulle stole på lægen, i stedet for ved selvsyn at konstatere døden, som ved hjertedød. Hvordan kunne vi bare det? Da jeg var ung gik jeg med donorkort, men så blev hjernedøds kriteriet indført, og jeg smed

kortet ud. Jeg var bange for at lægerne hurtigere ville dømme alt håb ude, hvis der var mulighed for donation. Så det var mærkeligt vi bare stode på lægerne, da du lå der. Måske var det den natlige oplevelse jeg fik? Måske var det alligevel følelsen af, at du da havde forladt din krop? Jeg savnede ligesom et dødstidspunkt. Om morgenen var det bare som om du egentlig ikke var der i kroppen længere. Der var ingen reflekser. Sygeplejersken var også holdt op med at tale til dig. Nu var det ligesom ovre, og man afventede bare transplantationsholdet.

Vi havde ikke lyst til at blive på sygehuset imens man opererede dig. Det var ikke så rart at tænke på, og vi trængte til lidt frisk luft. Vi tog hjem og ventede på en opringning om, at det var overstået. Vi kom tilbage med dit tøj. Personalet havde klædt dig pænt på, sat en blomst og tændt et lys. Smukt. Men det var alligevel lidt af et chok at se dig. Tabitha bare græd. Nu var du stendød, kold og blålig, hvor vi havde forladt dig lyserød, varm og med en dyne der løftede sig. Man kan ikke forberede sig nok. Vi havde fået det at vide, men man kan alligevel ikke helt forestille sig det på forhånd. Vi ville helst, om vi kunne have siddet ved din side og holdt dig i hånden mens livet ebbede ud. Vi ville gerne have været ved din side ved det sidste suk. Vi ville ønske man kunne få det hele med, og alligevel bruge organerne bagefter. I stedet har man forestillinger om, hvordan det har set ud på operationsstuen, hvor man har taget organerne, et for et, og til sidst hjertet – ja nærmest aflivet dig. Med vores tilladelse. Mormor mener at vide, at man kommer i narkose, selvom man er erklæret hjernedød. Så er man altså heller ikke mere død. Der er stadig alle reflekserne. Hun mener også at vide, at man som erklæret hjernedød stadig besidder en masse bevidsthed i resten af kroppen – i hver en celle. Under forløbet bad jeg til, at der måtte ske et mirakel, så at vi fik dig tilbage. Senere har det ærgret mig, at vi ikke tænkte på at tilkalde en stor personlighed med nådegave til helbredelse. Har vi så gjort alt det vi kunne? Jeg var også lidt bange for at fortryde. For har man sagt A må man også sige B. Man kan ikke sætte alt det maskineri i bevægelse og så fortryde. Og hvad med de stakkels mennesker der lige har fået stillet et organ i udsigt? Heldigvis fortrød vi ikke undervejs.

Da vi kom tilbage efter operationen, fortalte lægen med en vis begejstring i stemmen om, hvor succesfuld operationen havde været. Han fortalte også, at hjerte og begge nyrer var gået til Skejby, mens lever og lunger var på vej med fly til hhv Gøteborg og Lund. Jeg kunne godt følge ham rent fagligt, men det var lige i overkanten for Far. Han havde det lidt svært med tanken om, at **dit** hjerte bankede i en anden. Jeg havde lidt svært med at få at vide, at det ikke længere bankede i modtageren. En slags skuffelse. Til gengæld var jeg glad for nogle måneder senere at få at vide, at 4 mennesker levede godt med dine organer. Du levede ikke forgæves – og på denne måde er du heller ikke død helt forgæves. Lægen gjorde bare den fejl, at da han ringede for at fortælle om modtagerne, præsenterede han sig som læge på intensiv – og på brøkdele af et sekund stod det mig klart, at jeg ikke vidste, hvor Rebecca var! Sikke et chok.

Benjamin – havde du bare tilkendegivet din indstilling til donation, så havde det været meget nemmere for os. Uanset hvad du havde bestemt, ville vi have respekteret det og fulgt det. Og så havde det været underordnet, hvad vi havde tænkt og følt. Nu måtte vi vælge for dig, ud fra din egen personlighed. Knap en uge efter din begravelse, kom et brev til dig fra organisationen Åbne døre. Du havde meldt dig til at dele bibles ud i mellemøsten i sommerferien! Dine kammerater vidste det godt, men du havde ikke nævnt noget for din mor, for at hun ikke skulle bekymre sig. Når du turde tage en sådan chance for andre mennesker, hvor meget mere ville det ikke være i tråd med din personlighed, at du ved din død er med til at redde nogle andre? Vi har virkelig gjort vores bedste, tilgiv os, hvis vi har handlet imod dit ønske.

Kærlig hilsen Mor

P.s – jeg savner dig vanvittigt, og glæder mig til vi ses igen.